
**La correspondència del poeta empordanès
Jaume Maurici. Una tria**

Per PEP VILA

Jaume Maurici i Soler (Figueres, 1898-1981), fou poeta, activista cultural, traductor, director del setmanari *Alt Empordà* (1917-23), publicació suspesa per la dictadura de Primo de Rivera, fet aquest que l'obligà a exiliar-se a França. Visqué molts anys a València, París i Barcelona. De jove participà en les festes literàries de la societat "Erato", i fou premiat en els Jocs Florals de l'Empordà celebrats a Figueres el 1917. És autor d'una obra poètica breu, molt ben treballada, d'adjectiu precís i alat que hom adscriu als cànons del simbolisme noucentista, del qual n'eren també fervents devots alguns dels seus corresponents, com ara Tomàs Garcés o Marià Manent. Una nova lectura de la seva obra ens obriria, potser, altres panys tancats de la seva poètica, encara poc estudiada. És un autor que, per exemple, no surt referenciat en la *Història de la Literatura Catalana* de Riquer/Comas/ Molas, ni en antologies poètiques⁽¹⁾ d'àmbit nacional. La reedició dels seus llibres, avui introbables, amb un assaig interpretatiu, potser ajudaria a situar de bell nou el poeta en el concert de la literatura catalana. La impressió de quasi tots els seus llibres a Figueres, en edicions curtes, ha ofegat potser el desplegament d'aquesta poesia feta de paisatge físic i moral.

Jaume Maurici publicà *Les cançons de l'instant* (1921),⁽²⁾ *Estrelles caigudes*⁽³⁾ (1954), *Poemes amb ocells*⁽⁴⁾ (1965), *Un mateix fang*⁽⁵⁾ (1972), *També el silenci*⁽⁶⁾ (1978). Deixà també la traducció catalana d'un llibre de poemes de Léon-Paul Fargue (París 1874-1947), *Per la música*, un recull de composicions molt influenciades per Verlaine i els superrealistes francesos. També té traduïda del francès la novel·la d'Edouard Estaumé, *L'Infirmes aux mains de lumière* (París, 1925).

1. Joan Ferrerós el va incorporar com a poeta noucentista en la seva antologia, *Poetes de l'Empordà*, Carles Vallès, editor, Figueres, 1986, p. 76 i ss.

2. Figueres, 1921.

3. Pròleg d'Octavi Saltor. Gràfiques Trayter, Figueres, 1954.

4. Rafael Dalmau, Barcelona, 1965.

5. Editorial Joventut, Barcelona, 1972.

6. Publicacions Empordà, Figueres, 1978.

En un paper que Josep Pla dedicà a Fages de Climent,⁽⁷⁾ hi ha un breu retrat de Jaume Maurici. Ens el descriu com “un home impregnat fins al moll dels ossos de literatura [...] Conegué molt Fages, que admira... És un perfeccionista” –diu referint-se a Maurici. En aquesta breu semblaça, Pla afirma que també coneixia molt bé el moviment noucentista, tot i que té algunes reserves mentals sobre alguna obra determinada. Maurici li confessa: “Fa pocs dies, vaig llegir *La ben plantada*, de Xènius. Ho vaig trobar horripilant. Per no desmaiari-me, vaig tornar a la lectura de Verdaguer i em vaig trobar més bé”.

Pel que he pogut llegir, Jaume Maurici era home d'una gran cultura, un poeta molt culte, gran observador de la naturalesa, escriptor d'una obra perfeccionista, elaborada entre llargs silencis creatius. Manuel de Montoliu⁽⁸⁾ el proclamà, en una ressenya sobre la seva obra, hereu de Verlaine i de Baudelaire. La seva fidelitat temàtica a Figueres i l'Empordà el feren admirador de l'obra d'altres poetes del terrer com Fages de Climent, Anicet Pagès de Puig o Víctor Català. També fou lector devot d'altres poetes coetanis de la seva corda, entre els quals destaco: Josep Sebastià Pons, Josep Maria de Sagarra, Octavi Saltor, Josep Carner, Paul Claudel, Simone Gay, etc. No hi ha cap estudi sobre la seva obra. Volia destacar, però, l'article de Maria Àngels Anglada aparegut a la revista barcelonina dirigida per Miquel Arimany *El Pont*.⁽⁹⁾

A la Biblioteca Carles Fages de Climent de Figueres es conserva el llegat de la seva producció, ordenat en sis carpetes, que contenen obra inèdita, traduccions, retalls de diaris amb les crítiques i entrevistes que li feren, articles, llibres i manuscrits de la seva poesia, revisats per l'autor (“Estrelles caigudes”, “Les cançons de l'instant”), i la correspondència, molt espaiada en el temps, una tria de la qual publiquem avui en aquestes pàgines. En aquest llegat es poden consultar cartes de Joan Arús, Frederic Marès, Joan Triadú, López-Picó, Octavi Saltor, Isern Dalmau, Montserrat Vayreda, Francesc Baldelló, etc. Forçosament he hagut de fer-ne una tria. N'hi ha d'escriptors vius, en plena producció. D'altres són de persones traspasades fa poc, massa properes a nosaltres, sobre les quals cal deixar passar potser un vel de silenci. Sense menysprear la florida de corresponsals, m'he decantat per les lletres que tenien més qualitat literària, les d'un grup de corresponsals que han tingut un pes específic molt important en els ambients literaris catalans. Destaco les de Víctor Català, les del poeta rossellonès Edmond Brazès, profundament líriques, i les de Marià Manent i Tomàs Garcés amb els quals tenia una gran amistat. Totes glossen diversos aspectes de la seva poesia, i d'un autor ben nostre que mereixeria una bona monografia. Publico també una ressenya a la seva poesia escrita per Sebastià Sánchez Juan.

7. Obra Completa, vol. 38, 1980, p. 365.

8. “Un poeta de las estrellas”, *La Vanguardia*, 10 d'octubre de 1954.

9. “Poesia catalana de 1972”, II, núm. 68. En el llegat “Maurici” hom pot consultar altres treballs crítics sobre l'autor, apareguts a la revista figuerenca *Canigó* i en altres publicacions empordaneses.

EL CONTINGUT

El contingut d'aquestes cartes és divers. D'entrada ja tenen un valor per elles mateixes perquè són escrites per poetes i escriptors d'una gran sensibilitat, que transpuen ofici, amb una gran precisió i rigor verbal, com per exemple les de Brazès, Manent, Garcés o Víctor Català. La de Caterina Albert, poetessa abans que prosista, sense data d'escriptura, però primerenca, és, al meu entendre, la més lírica i perfecta, una gran creació. La majoria glossen aspectes de l'obra de Maurici, la maduresa formal i de contingut de cada nou lliurament poètic escrit entre llargs períodes d'emudiment. Totes, però, coincideixen en l'alabança que fan de la perfecció formal del poeta, la musicalitat dels seus versos, l'obsessió per la tria lèxica i el sentit del ritme. Hi ha també en aquesta correspondència alguna al·lusió a Figueres, a la comarca de l'Alt Empordà, veritable pàtria del nostre poeta. Per una confessió de Manent sabem que aquest va seguir de prop la impressió del llibre de Maurici, *Les cançons de l'instant* (1921).

D'una banda, Maurici, a l'igual que Garcés, Manent o Brazès, se sentia atret per una naturalesa a través de la qual vehiculava experiències personals, fets de cultura, una visió de l'Empordà emotiva, fràgil i lleugera. Aquesta atmosfera de puresa i de festa la interpreten molt bé Brazès o Garcés, que des d'un punt de vista confessional recorden versos d'aquest autor. De l'altra, en les cartes de Garcés reapareix el tema de l'amistat, les experiències comunes, els records de joventesa. De fet, el conjunt d'aquestes cartes lliga l'obra de Maurici amb la sensibilitat afí dels seus companys de generació que garbellaven uns temes i unes constants comunes: la comunió amb la naturalesa, l'amor, la felicitat, el pas fugisser del temps, el tema del record, un amor al terror, a les festes i els somnis. No oblidéssim tampoc una religiositat claudeliana, la meditació en la "dansa de la vida i la mort".

Encara que pròpiament no sigui una carta, incloc en aquesta tria una ressenya que el poeta i crític literari Sebastià Sánchez Juan va fer del seu tercer llibre *Poemes amb ocells*, una obra crepuscular on s'insinua ja el tema de la mort ("la placidesa de les tardes mortes"), la melangia davant un darrer viatge, el de la vida, que es va fonent.

L'EDICIÓ

Pel que fa a l'edició, transcric fidelment les cartes. Respecto les particularitats ortogràfiques i lèxiques de cada corresponçal (manca d'accents, solucions gràfiques i gramaticals que s'aparten de la normativa actual, la presència de rossellonismes com és en el cas de Brazès, etc.). N'anoto algunes, quan ho crec convenient.

TEXTOS

1. [De Miquel de Palol a Jaume Maurici]

Sr. en Jaume Maurici. Figueres

Bon amic:

Merces pel bon recort i la amable dedicatòria del vostre llibre esquisit.⁽¹⁰⁾

Permeteu-me que correspongui enviant-vos la meua comèdia⁽¹¹⁾ que rebeu apart.

Dintre pocs dies tindrè molt gust en saludar-vos personalment, puig vindrà a Figueres amb en Davi-Vila, i ens lleurà parlar mes estensament de la vostra obra. Per avant rebeu la meua mes coral felicitació. Es un bell llibre, plè de gràcia i de dolcesa, que om llegeix amb la picantor d'emoció que encomanen les coses sincerament sentides.

Ben vostre
Miquel de Palol
Girona 13 juny [1]921

2. [De Marià Manent⁽¹²⁾ a Jaume Maurici]

Atenas A.G.

Universidad, 30 - Teléfono 216G

Bon amic Maurici:

Perdoneu que no us hagi acusat recepció del del vostre xec. Arribà i ens fou abonat oportunament, però jo em trobava de viatge i per una mala interpretació administrativa no se us escrigué a temps. Excuseu-me!

Inmediatament, aixís que jo torni a Barcelona, us faré trametre els gravats, juntament amb els bells dibuixos del pobre Farró.⁽¹³⁾

Estic molt satisfet que us plagués la impressió del vostre llibre. No és una satisfacció industrial, sabeu? sinó una satisfacció d'amistat.

Us repeteixo les meves excuses i resto devot company i amic.

VII- 1921 Marià Manent

10. Per les dates, pot tractar-se del llibre *Les cançons de l'instant* (1921).

11. Miquel de Palol i Felip (Girona 1885-1965). Escriptor, poeta i dramaturg. Possiblement, la comèdia a la qual fa referència Palol és *Senyoreta Enigma*, editada el 1920.

12. Marià Manent i Cisa (Barcelona 1898). Escriptor, poeta i traductor.

13. Es podria tractar de Pere Farró Llorella (Sarrià de Ter 1896 – Barcelona, 1920). Pintor autodidacte que fundà l'Agrupació d'Artistes Catalans. Visqué a Girona amb la pintora Mela Muttermilch.

3. [De Joan Mínguez⁽¹⁴⁾ a Jaume Maurici]

Ateneo Barcelonés,
Apartat de correus 97
Particular
5-X-21

Sr. en Jaume Maurici
Figueres

Amic: Haig de regradar-vos l'haver-me tramès el vostre llibre "Les cançons de l' instant" que he llegit amb gran plaer.

No us havia escrit abans, car n'havia enviat una impressió crítica a la "Veu de l'Empordà" que no he vist publicada. Ara m'assabento de que es degut a la previa publicació d'una altra nota pel Sr. Moner. En ella parlava s'aquella veritable gracia empordanesa que sura en cada plana, estimant-ne aiximateix (sic) la bella correcció dels poemes i del lèxic, dolent-me però, de que en Jaume Maurici tingui la coqueteria d'oferir-nos unes cançons frèvoles moltes d'elles, quan la seva musa arriba a un tremp més enlairat.

"Canço de la tarda clara" es çò que més em plau sens subte del vostre llibre. En canvi, la "Canço a Girona", enc que amb un bell regust d'humorisme carnerià, em dona a mi que he sigut hoste de l'heroica⁽¹⁵⁾ una pila d'anys, una sensació de sinceritat errada.

Penso trametre'us a cap d'any, si no hi ha destrob, un exemplar de "La lluita en el repòs", que dono a les caixes. Em plaurà llegir que hi heu vist, mal sia res més, un afany de superació.

Us estreny afectuosament la ma
Joan Mínguez

4. [D'Edmon Brazès⁽¹⁶⁾ a Jaume Maurici]

Ceret, 17 de juny 1964

Estimat poeta i amic,

He llegit i rellegit amb molt d'interès el vostre recull "Estrelles caigudes". Hi he trobat la riquesa de lluminaries del nostre cel així que la transparència dels nostres aires. Aquest perfum d'amor que s'esbrava dels vostres poemes, desperta en mi records llunyans de rossinyols que cantaven de nit als horts veïns de la rambla de Figueres.

Ara mireu on va el poder de la poesia: anys fa que s'era perdut dins ma

14. Joan Mínguez i Defis (Valdo, Argentina, 1900 – Barcelona, 1960). Traductor i novel·lista.

15. Entre els poemes de Joan Mínguez hi ha una llarga composició, una mica àcida, dedicada a Girona.

16. Edmon Brazès (Ceret, Vallespir, 1893-1980). Poeta i narrador rossellonès, deixeble de Josep-Sebastià Pons.

memòria. L'home que es guiava per la ruta de Roses amb una canya o una vareta a cada ma i que anomenau el sabater d'Ordís.⁽¹⁷⁾ Gràcies al poder evocatiu del vostre vers, aquesta silueta del pobre cec m'ha acompanyat a través el paisatge empordanès des de la seva mar fins fins més enllà dels seus camps d'oliu.

Per mi, el sabater d'Ordís personifica la poesia, la vostra, ja que només amb ses canyes màgiques, així que un insecte d'antenes vibràtils, va espargint un ritme interior tot i encaminat-se vers un estel imaginari.

Molt agraït el vostre apreciat homenatge, i compartint l'estima que em, porteu, ¿quan tindrè el pler d'acollir-vos a la meva casa, que no és gaire lluny de la vostra?

Amb aquesta esperança, us prego d'acceptar la meva cordial amistat.

E. Brazès

17 boul. m. P. Joffre à Céret

5. [Ressenya de Sebastià Sánchez Juan a "Poemes amb ocells" de J. Maurici]. Prólogo de Francisco Bardelló, pbro. Rafael Dalmau, editor.

1-2-1966⁽¹⁸⁾

No tengo la menor duda en afirmar que Jaime Maurici es uno de los poetas más bien dotados en el orden de la musicalidad. Su respeto a la acentuación isócrona del verso proporciona al espíritu un alto sentido de placidez y bienestar. El ritmo uniforme engendra la melodía perfecta.

Esto que dice en su preámbulo el conocido músico mosén Baldalló es el autorizado reconocimiento de una de las cualidades constitutivas del numen de este poeta echado de menos. En realidad, Jaime Maurici, cuyas traducciones de Léon Paul Fargue saboreábanse con delicia en "La Revista" de López-Picó, és de los líricos que no han de faltar en el conjunto de voces más puras integrantes de la expresión, enérgica y delicada a un tiempo, de la verdadera alma de Cataluña.

La poesía de Maurici sabé a Ampudán, pero no sólo a las ciudades alegres como Figueras ni a la paradisíaca Costa Brava, sinó también a los campos áridos, castigados por los inviernos, de aquella comarca tan apreciable.

Permítanos el poeta la primordial consideración, como pieza representativa, antológica por los cuatro costados, de lo que el comentador estima el poema clave de Jaime Maurici en esta su colección *Poemes amb ocells*. Esta composición es *Soca nua* (páginas 49-50). Más de pintor que de músico, sin

17. Carles Fages de Climent (1902-68), escrigué el 1954 la *Balada del sabater d'Ordís* en la qual interpreta diversos aspectes de l'Empordà.

18. La data és escrita en bolígraf al marge dret d'un foli mecanografiat. Sebastià Sánchez Juan (Barcelona 1904-74). Poeta, crític literari, mestre de català. Militant de les primeres avantguardes catalanes. En 1939 exercí de funcionari de censura al servei del nou règim.

detrimento de un sentido polirrítmico y cadencioso que no le deja, nuestro poeta, llevado de su inspiración de gran lítico, identifica su soledad con la del tronco desnudo de ese árbol milenario situado en un paisaje de castillos y roquedales, en el camino de Francia, ese árbol que es, como el árbol simbólico de Juan Alcover, la representación de un estado de ánimo prolongado y nutrido de recuerdos.

Es natural que los amantes de la música más alcanzadiza prefieran otros poemas del cuaderno, también hermosos, como el titulado LID y que empieza, mal traducido: “¿Como iba yo a llamarte/ si tienes todos los nombres?/ eres la voz y el silencio;/ eres ensueño en el duelo”. Es natural y lógico que gusten poemas como *Aquest Nadal*. A mi también me gustan, pero quiero acompañar a Jaime Maurici, como a la florecencia inmortal de su alma, en la *Soca nua* de sus *Poemes amb ocells*.

6. [De Sebastià Sánchez Juan a Jaume Maurici]

Barcelona, 17 de març de 1966

Sr. Jaume Maurici

Estimat amic:

Perdonèu la tardança a contestar-vos, però us vaig agrair la vostra carta del dia 2 de febrer. Gràcies a les gràcies.

No cal dir que, per a mi, teniu llegenda d'or, així com altres, per a segons qui, tenen llegenda negra. Vós sempre heu sigut un poeta delicat, però quan perdem facultats físiques –i vós heu conegut el dolor, pel que es trasllueix en els vostres poemes– es guanya en profunditat.

Podeu publicar on vulgueu el meu article,⁽¹⁹⁾ i fins, gosaria dir-vos, la meva carta.

Compteu amb l'admiració i la simpatia de

S. Sánchez Juan

7. [De Tomàs Garcès a Jaume Maurici]⁽²⁰⁾

Tomàs Garcès

Av. J. Antonio, 658, 2on

Tel. 221 03 83

Barcelona(10) 24/V1/68

Amic Maurici: Moltes gràcies per les vostres ratlles. I encara més pels “Poemes amb ocells”. M'ha agradat molt, l'he llegit i rellegit, l'assaboreixo, n'admiro la bella i pròdiga estructura. Em plaurà de trobar-ne el secret. He

19. Crec que fa referència a la ressenya que acabem de transcriure sobre *Poemes amb ocells*.

20. D'aquesta carta n'hi ha dues còpies. Com que la cal·ligrafia de Garcès era una mica difícil, Jaume Maurici, possiblement, en va fer una segona transcripció.

recordat aquella frase de Carles Riba que diu, més o menys, que no hi ha poesia clara que tothom entengui del tot, ni poesia obscura que ningú no entengui. Es la vostra, transparent, harmoniosa, musical, hi ha aquell necessari fons de misteri que descobrim en tota poesia artística. Ombra, pudor, melangia....

És un llibre ric, tot i la seva brevetat. Divers, amb la seva unitat. Em costaria de dir quins poemes són, per a mi, els millors. Potser prefereixo, de vegades m'ho sembla, aquells que per la seva varietat mètrica (“Adéu de gavina”, “Somnis”, “Ocells de paper”, “Conquilla”, “Soca nua”, etc.) no permeten de desplegar un altre virtuosisme, en la idea i en la melodia. Però em trobo amb “Zènit” i penso en els millors moments de la poesia elegíaca catalana.

L'enhorabona, i per molts anys! I que millori la vostra vista. Veiam si ens retrobem un dia, m'agradaria molt.

Una abraçada del vostre vell company
Tomàs Garcès

8. [D'Edmon Brazès a Jaume Maurici]

Benvolgut amic Maurici,

Al fil de la lectura del vostre recull *Poemes amb ocells*, molt sovint he trobat les ressonàncies i a la vegada el dibuix melòdic de la cançó catalana. No pas que l'introït de Mossèn Baldelló m'hagi predisposat a tal concepte sinó que, fins al darrer vers, he pogut comprovar la justesa del seu elogi.

Be que el desenrotllament dels vostres poemes s'aparenta ça i enllà a un ritme que ordena el batec de l'antigua vena inspiradora, es complau també a deslliurar-se'n gràcies a un lirisme d'un gir personal que no té cura de la forma clàssica per aconseguir el relleu o la transparència de la imatge.

Em plau la vostra evocació d'ocells que són també els amics.⁽²¹⁾

Molt agraït i ben cordialment vostre,

E. Brazès
Ceret 31 d'octubre de 68

9. [De Tomàs Garcès a Jaume Maurici]

Tomàs Garcès
Av. J. Antonio, 658, 2n
Tel. 317 06 41
Barcelona
Barcelona, 6 de juliol de 1977

Estimat amic Maurici:

Vaig rebre i llegir amb un gran plaer, tot esperant la carta que m'anunciàveu, el vostre recull de poemes “Un mateix fang” i Quina llàstima que no

21. Brazès és autor de dos llibres, els títols dels quals fan remembrança als ocells: *L'ocell de les cireres* (1957) i *Els tres ocells* (1979).

me l'enviéssiu ara fa cinc anys, quan va sortir! Encara que, com sabeu, només molt esporàdica, ent faig alguna provatura de crítica literària, potser hauria tingut ocasió de parlar-ne a "Serra d'Or". Ara seria una mica forçada la cosa.

El vostre llibre és esplèndid. Sou un mestre de la rima, i encara més del ritme, que feu jugar a través de tants de mestres. Qualsevol circumstància un serveix de pretext, i s'ennobleix a les vostres mans. Més sovint, però, el pretext la circumstància, sou vos mateix, el vostre esperit, els vostres anys. De debó, el llibre m'agradat molt. "Vindieta" i "Art poètica", per exemple, amb el finíssim humor que hi traspua, fan pensar en temes semblants de Josep Sebastià Pons⁽²²⁾ i assoleixen una igual perfecció.

Figueres, la ciutat estimada, on altre temps em vagava de passejar, on la llum de la Rambla ens feia oblidar el pas de les hores, ha esdevingut per a mi un fugisser lloc de pas, una estació on el tren para un moment només, quan vaig o torno de la Selva.⁽²³⁾ No fa gaires setmanes hi vaig passar dues hores, remenant rebuts de contribució. Que lluny la Figueres dels anys 20, la meua lectura de les "Vint Cançons"⁽²⁴⁾ (19 només aleshores) al Casino Menestral, la conferència, anys més tard a la Biblioteca Popular, les nits dormides a la casa de l'oncle Daniel –quina fred!– al carrer de Perelada, les converses amb el vell Llonch, a la ferreteria... I sobretot la il·lusió de les col·laboracions a l'"Alt Empodà", revista prima i àgil, desperta, intel·ligent com el qui la feia.

Passa el temps. Heu fet 79 anys. Per molts anys! Jo, amb l'ajuda de Déu, arribaré als 76 a l'octubre. Els nostres records comuns comencen de ser vells, però cada dia treuen més perfum i color.

Deixeu-me dir-vos, no sé si us en recordeu, que un dels meus motius d'orgull literari (en tinc tres o quatre, i són més vivents que els de qualsevol crítica, per favorable que hagi estat) me'l vàreu proporcionar vós quan, en acusar rebut d'una de les cançons que us enviava per a l'"Alt Empodà", m'anunciàveu que els meus versos s'identificaven tant amb el que vós sentieu per la vostra promesa, que n'hi enviaríeu una còpia per suplir o completar la vostra carta habitual. Oi que això és un èxit que no es pot oblidar?

El mes d'agost seré alguns dies a la Selva. ¿Per què no m'hi veniu a veure i paclarem de les nostres coses? Ja us trucaré. Mentrestant, rebeu una abraçada ben forta del vostre amic

T. Garcès

He posat a màquina aquesta carta, pensant que la dexifraríeu millor que manuscrita. Saludeu la vostra muller de part de la meua. Ja deveu saber que havien anat al mateix col·legi.⁽²⁵⁾

Vostre
T. Garcès

22. Recordem que Tomàs Garcès havia preparat el 1976 l'obra poètica completa de J.S. Pons.

23. Tomàs Garcès estiuvejava a Selva de Mar.

24. Llibre editat el 1922.

25. Postdata escrita a mà.

10. [De Tomàs Garcès a Jaume Maurici]

Tomàs Garcès
Av. J. Antonio, 658, 2on
Tel.221 03 83
Barcelona(10) 24/11/68

Estimat amic Maurici:

Perdoneu el retard amb què us us regracio el llibre de poemes "També el silenci" i els versos que m'hi heu dedicat. Aquesta "Joguina" és realment preciosa. Us l'agraeixo de tot cor.

El meu retard té una mica de disculpa: aquest estiu em van operar de la pròstata i s'hi va complicar una tromboflebitis de la cama esquerra. La convalescència va ser llarga i encara se'n ressen el meu treball i la correspondència.

El llibre és molt bonic i, cosa admirable en un jove de 80 anys, d'una gran modernitat i fins i tot una certa audàcia avantguardista. "Elegia en miniatura", "Dona'm les claus", "En l'arrel del sentiment", "Pluja", "Presències", "L'hora blanca" i no cal repetir-ho, "Joguina" són potser els poemes que m'agraden més del vostre llibre, els que més s'adiuen amb la vostra sensibilitat. Tot el recull, però, té bellesa i frescor. Us en felicito cordialment, amb una forta abraçada d'amic i company.

T. Garcès

11. [De Marià Manent a Jaume Maurici]

Vaig estar molt content, amic Maurici, de rebre la vostra afectuosa carta. Em va commoure l'al·lusió al dia en què ens vam conèixer una data, ai, ja ben llunyana. I també que remarqueu la coincidència en l'any de la nostra naixença. Tenim, doncs, una perfecta fraternitat generacional.

Celebro que us agrades la presentació del vostre llibre de poemes de la qual vaig ocupar-me amb plaer per indicació del nostre amic Isern i Dalmau.⁽²⁶⁾ Els vostres poemes, que tenen sempre un admirable dring d'autenticitat, requerien una edició acurada. Us abraça amb afecte el vostre vell amic.

Marià Manent. 21 gener 75

26. Eusebi Isern i Dalmau (Banyoles, 1896). Narrador i poeta. En el fons "Maurici" de la Biblioteca Fages de Climent de Figueres també hi ha cartes d'Isern que, ara per ara, no editem.

12. [De Marià Manent a Jaume Maurici]

Barcelona 22
Craywinckel, 24
17 desembre 1978
Sr. Jaume Maurici
González de Soto, 22
Figueres

Estimat amic:

He de pregar-vos que em perdoneu per haver trigat tant a donar-vos les gràcies pel vostre llibre. Me'l va enviar, ai, l'octubre! Ja us diré el que ha passat.

Quan tenia "També el silenci" a mig llegir, vaig posar-me a ordenar els papers i llibres del despàtx, que ja començava a tenir un aire caòtic. I a causa d'aquesta pruija d'ordenament, se'm va extraviar el vostre llibre. Estic avergonyit i confós. Jo no acostumo a ajornar tant les coses.

Us agraeixo de cor que hàgiu volgut dedicar-me un poema, i un poema tan bell, en el vostre llibre. Subscric la vostra definició de la poesia. I us felicito perquè la poesia que heu aplegat en aquest nou recull és ben sovint "rutil·lant i nova". M'agraden especialment versos com: "Sota l'embat del vent, al camp dels morts/ hi ha cruiximents de creus abandonades.", o bé: "-Quan me'n doneu d'aquesta tarda/ perduda enllà,/ sobre el mar blau", o bé: "La fosca s'aveïna/ amb roentors de cel./ Damunt la porta closa/ la nit encén l'estel". El poema "Presències" és un dels que més m'agraden. Tot el llibre és ric d'imaginació, de vegades d'una dolça ironia, sempre segur i saborós de llenguatge.

Una cordial abraçada del vostre vell amic.

Marià Manent

13. Sense data [De Víctor Català a Jaume Maurici]

Sr. D. Jaume Maurici. Figueres

Arriva a casa el seu llibre, distingit poeta, quan jo n'era absent y es sols en aquest mateix instant quan acabo de llegir-lo; y sento el desitg de remerciar-lo desseguida, a cop calent, de totes aqueixes claretats y sentors de joventut ab que m'inunda, ab que m'alegra y desvetlla. Claretats y sentors ben empordaneses, tantmateix, anch que vagen vestides a l'última moda barcelonina, les unes d'elles; claretats y sentors radiants en l'entranya feconda del poeta, perquè venen de l'entranya feconda de la mare terra. Així, esbarriadament en una mena de somni enlluernat, jo hi he sentit passar entre aqueixes claretats ancestrals (que m'apar devindran, per sort, vocació, en V.) alirets alegroys de tramuntana, flautejan[t] de frondes, xerradissa d'aucellades, repichs llunyans y esborradichs de campanes liturgiques y raigs de sol que titil·len en la morbidesa molsuda de les taronges, en la dauradora colrada dels vells

altars, en les cristalleries de la torra de les viles brunes, *hont l'ombra s'hi extenua...*⁽²⁷⁾

Y encara aquella justíssima *petita tragedia que'ns enutja* de la pluja giro-nina... Y la joia de la tarda clara que "passa en els camps y passa dintre meu.." (vull dir dintre vostre, dintre'l poeta eternalment enjoyellat y engoijat per la llum. Y aquelles paraules que perduren com una riulla *sota'l cel esbalandrat...* Y tants y tants altres moviments de poesia vera, sentida, o de troballes d'expressió, de positiva vàlua, una de modes y agensaments postissos... moments sentits ab emoció propia y justeses d'expressió que.s concreten en dues poesies, per mi, les *mes seves* y, per lo tant, les mes belles: *la clara nit* tota unció y reculliment, perfectament revelats y aquella exactissima pintura de Figueres que per a tot fill del Empordà sembla.l retrat de la mare.- Jo.l felicito y em permeto dir-li, ab plena confiança de que es V. dels que poden anar sols. Entreguis desenyoradament a la *seva emoció* y a la *seva paraula* y llensi tot sobrer caminador.

Mercès pe'l llibre y'ls bons mots autògrafs.
Catti. Albert Paradis

27. Subratllats a l'original i aquí editats en cursiva.